

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor. — fl.
Fél évre	4 kor. — fl.
Negyed évre	2 kor. — fl.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden Kedden.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fl. Ezen kívül minden hirdetésnél 60 fl. bélyegdíj fizetendő. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyzsége szerint.

Két pad között.

Most, midőn az alakítandó országos erdészeti és vadászati altiszt nyugdíj és segélyegyesület alapszabályainak jóváhagyása küszöbön áll és már csak rövid idő kérdése, nem lesz érdek nélkül való dolog kissé fölleveníteni az ügyet. Szükségesnek tartjuk ezt annál inkább, mert tudvalévő dolog, hogy a legtisztább viz is ha sokáig csöndesen, mozdulatlanul áll, végre elposványosodik, már pedig nekünk ha kitűzött nemes célunkat elérni óhajtjuk, nem szabad magunkat átadnunk a gondtalan pihenésnek és semmittevésnek, hanem folyton ébren és résen kell állanunk s virasztanunk, nehogy kisértetbe essünk.

A gyűlés óta eltelt félév alatt ügyünk pihenni látszott, legalább a nyilvánosság elé csak kevés hír került arról, hogy folyik-e még tovább is a munkálkodás az ügy érdekében. Az érdeklődők megnyugtatóra ki kell jelenítenünk, hogy lapunk szerkesztője, ki a gyűlésen résztvettek bizalmából az előkészítés nehéz munkájával megbízott s ideiglenes elnökké lett megválasztva, a látszólagos tétlenség idejében sem pihent, hanem az ügy érdekében fokozott munkálkodást fejtett ki, hiveket toborzott, az érdeklődőknek fölvilágosítással szolgált s nem egyszer szerény anyagi viszonyait túlhaladó áldozatokat hozott, összeköttetéseket keresett és talált, melyek hivatva vannak a sikert biztosítani, szóval mindent megtett, a mi egyes ember erejéből tellett.

Egyébként újabb fölszóllalásunkra még más is ösztönöz, nevezetesen nem hagyhatjuk felelet nélkül Sándor György igen tisztelt kartársunknak az alakítandó egyesületre vonatkozó ama sorait, melyeket lapunk 5-ik számába vezérczikk gyanánt iktattunk be, nem azért, mintha az ott foglaltakkal egyetérténénk, hanem mivel így módot akartunk nyújtani másoknak — talán nálunknál hivatottabbaknak a fölvetett eszme megvitatására.

Nem akarjuk talán az ébredező közöny tünetének venni azt, hogy a dolog érdemére Polez József tisztelt kartársunkat kivéve senki sem nyilatkozott, hanem azt hisszük, hogy ez tisztán azért történt, mert mindenki — talán méltán — az ideiglenes elnökség tiltakozó szavára várt, mely késhetett bár, de utóvégre is el nem maradhatott.

Az egyesületre vonatkozólag azt mondja igen tisztelt kartársunk, hogy célszerűnek vélné két egymástól teljesen független, különálló, nevezetesen nyugdíj és segély egyesület alakítását, melyek egymás mellett mint két közös szobát bíró lakó békességben megférhetnének s míg a nyugdíj egyesület tagjait megfelelő nyugdíjban részesítené, addig a másik egyelőre mit sem nyújtana tagjainak, hanem idővel vagyona megnövekedvén, hazánk székesfővárosában otthont és könyvtárt rendezne be, melyeket a fölrándulók annak idején igénybe vehetnének. Indokolja ezt az indítványát azzal, hogy a szolgálatuk után már nyugdíjban részesülőknek alig lesz kedvük kétfelé is fizetni a nyugdíjalapokra szolgáló járulékokat, míg a

segélyegyesület csekélyebb járulékait — bár minden ellenszolgálmány nélkül — ezek is szívesen fizetendik.

Mi, kik az erdészeti és vadászati altiszti személyzet helyzetét már évek óta a legnagyobb figyelemmel tanulmányozzuk, azt — minden dicsekvés nélkül szólva — minden iziben ösmerjük, egészen más álláspontot vallunk magunkénak az országos nyugdíj és segélyegyesület megalakításánál.

Jól tudjuk azt mi is, hogy az erdészeti és vadászati altisztek egy bizonyos, de sajnos, elenyészőleg csekély része, azok családtagjai nyugdíjjal el vannak látva a szolgálatadó részéről, de hát azzal is számot kell vetnünk, hogy vajjon ez a nyugdíj van-e olyan, mely teljes megnyugvást biztosít a jövőre nézve? Őszinte sajnálattal kell kijelentenünk, hogy az, ki tisztán a szolgálata után nyerendő nyugdíjra alapítja jövődjét, nagyon gyöngé alapra épít. A nyugdíj ugyanis a nyert fizetés és a szolgálati évek arányában növekszik s így hogy a legszerényebb megélhetést is csak némiképp biztosítsa, már a magasabb fizetésű rangot és szolgálati időt kell elérni, mert a kisebb javadalmazással és kevés szolgálati idővel bírók nyugdíja minden egyéb alkalmas, csak a megélhetésre nem. Ilyen körülmények közt bizony majdnem minden egyes olyanra is ráfér még

az egyesületünk által majdan nyújtandó nyugdíj, ki külön nyugdíjra is igényt tarthat. Különböbányan voltak és vannak már most is olyanok kik azt, mit a mi egyesületünk lesz hivatva nyújtani, a sokkalta költségesebb élet — és járadék biztosításával igyekeztek elérni. Soha sem megvetendő az olyan igyekezet, mely a meglevő jó helyett a jobbnak elérésére irányul.

A tisztán segélyegyesület, mely különben kartársunk javaslata szerint semminemű segélyt nem nyújtana tagjainak s így természetesen nevét sem érdemelné, szerény véleményünk szerint csak nagyon kevés pártolóra akadna, mert az a biztatás, hogy majdan a fővárosban otthont és könyvtár trendezend be tagjai számára, alig lehet eléggé kecsegtető az olyanokra nézve, kiknek legnagyobb része hazánk székesfővárosát csak hírből ismeri s egész életén át alig jut abba a szerencsés helyzetbe, hogy föl is kereshesse. Ez legfőképpen csak a főváros környékén lakók részére lenne előnyös, ezek azonban vajmi kevesen vannak arra, hogy még ilyen szerény egyesületet is alakíthassanak.

Ha megjő az ideje és körülményeink engedni fogják, mi is igyekezni fogunk a nyugdíj és segély egyesület keretében otthont alapítani, de nem a kirándulók és esetleg csak tisztán mulatni vágyók számára, hanem igenis az

TÁRCSA.

A vén törvényszegő.

A Független Ujság után

— Irta; **Bársony István.** —

Bakar bácsi a legtisztességesebb, legderekabb ember a világon, de van egy gyöngéje (kinek is ne volna?), a mi miatt sok kellemetlenség érte már életében.

Gyöngéjét féligmeddig rögeszmének lehetne nevezni. Abban a véleményben nyívanul az, hogy a vadásztörvény elejétől végig nem egyéb, mint égbekiáltó méltatlanság, a mi sok előnyt ad a gazdag embernek a szegény ember rovására, a nélkül, hogy főfeladatát, a hasznos vad szaporodásának a biztosítását, csak meg is közelítené.

Ebből a vélekedésből már körülbelül ki lehet találni, hogyan viselkedik Bakar bácsi a vadásztörvény-nyel szemben. Ahogyan ő azzal a (szerinte) haszontalan törvénnyel elbánik, az nemélek szerint gyöngeség; de vannak szigorubb uri emberek is, a kik már inkorrekttségnek hajlandók ezt a bánásmódot nyilvánítani.

Bakar bácsi például a fejébe vette, hogy ő feltétlenül meglövi a maga első nyulát minden évben augusztus 15-ike — előtt. Pedig nem valami nagyon rajong a nyulpecsenyéért; azt meg éppenséggel jól tudja, hogy augusztus közepén eről még tilos a nyul; — hisz ahány nőtény, az mind poczakos akkor. Hanem, ugymond, meg kell azt mutatni, hogy nem respektál az ember ilyen haszontalan törvényt. Mert vajjon lehet-e vadász észszel helyesnek elfogadni nyulra az augusztus 15-ikét? Éppoly kevéssé, mint az augusztus elsejét. Augusztusban még java szaporodása van a nyulnak; sőt ha jó a tavasz, akkorra már a márcziusi süldő is szaporit. A legtöbb kárt tehát éppen augusztus folyamán lehet tenni a nyulállományban, annál inkább,

erdészeti és vadászati altiszti elhagyatott özegek és árvák részére, mely otthonban ezek első része menedéket és ellátást, második része pedig ezeken kívül még oktatást is nyerhessen s erősen meg vagyunk győződve arról, hogy ilyen nemes cél elérésére az egész társadalom támogatását sikerülend majd megnyernünk.

Azoknak a tisztelt kartársaknak, kik nyugdíjjal el lévén látva, a másiknak elnyerését nem óhajtják, módjukban lesz alakítandó egyesületünkbe pártoló tagokul belépni s ily módon csekély anyagi áldozattal hozzájárulni társaik s azok családtagjai helyzetének javításához.

Nekünk biztosan és öntudatosan kell a kitűzött cél felé haladnunk, mert a habozás, ide-oda kapkodás nem csak hogy nem viszi ügyünket előre, de alkalmas lenne még annak a kevésnek a lerombolására is, a mit eddig annyi fáradozás és áldozat árán építettünk.

Első és fő igyekezete legyen az embernek szilárd alapra helyezkedni s az olyan, ki nagyobb kényelem céljából két padra akar ülni, rendesen azok alá kerül. Vigyázzunk, nehogy mi is hasonlóké járjunk s kényelmes és biztos ülőhely helyett két pad közé essünk, mert ha még most is elbukunk, kérdés, vajjon fog-e akadni olyan, ki fáradságot vegyen magának fölemelésünkre.

Pihennünk azonban most sem szabad, hanem bár csöndesen, föltűnés nélkül, de folyton kell munkálkodnunk, kivált a kedélyeknek élénkségben való tartásán, hogy majdan nemsokára, midőn ütni fog a nyilvános cselekvés órája, mint egy ember, valamennyien talpra állhassunk s megmutathassuk a világnak, hogy nem csak voltunk és vagyunk, hanem leszünk is!

A furcsa sértés.

Arra nézve, hogy milyen kényes és nehéz helyzete van egy olyan szegény lapszerkesztőnek, ki minden idegen segítség híjával egyedül a saját győnge erejére és olvasói támogatására van utalava, élenk fényt vet egy folyó hó 17-én kelt s a szerkesztőséghez érkezett levél, melynek bevezető sorait érdekességénél fogva jónak látjuk némely tisztelt olvasóink mulatságára, másoknak pedig okulására ide iktatni.

A fura levél szól illetéknépen:

„Tekintetes szerkesztő úr! Kérem ne tessék engemet s értegetni azzal, hogy a czimszalagra írta, hogy az előfizetés lefárt, miután én rendesen fizetem az ujság díjat utálagos negyedévi részletekben“ stb.

A levél íróját, kit különben az ügyünk érdekében kifejtett rendkívüli tevékenységeért s buzgóságáért, a nagygyűlésen történt személyestálalkozásunk alkalmával pedig egyéb jeles egyéni tulajdonságainál fogva csak tisztelni és szeretni tanultunk, nem akarjuk megnevezni, mert hiszen itt a név teljesen mellékes, hanem jellemző arra nézve a levél, hogy milyen nehéz-

mert az augusztusi hőségben az ember majdhogy rá nem lép a gaz közt heverő hűtőző poczakos nyulra; azt, ha kiugrik, még elhibázni is nehéz. Aztán meg az augusztus második felében, meg a szeptember első felében született nyulfiak még éppen elég jókor jönnek a világra, hogy nyugodtan várhassák a telet, mert a mikorra az első hó leesik, ezek a késői ivadékok is eléggé felcserepedtek már. Halálos vétek tehát megfosztani az állományt az utolsó jó, hasznavehető szaporulattól. Ellenben az októberi szaporulatért már nem nagy kár, ha az anyjában vész is. Az már ugyis a ragadozóké, a rókáké, a vándorhéjjaké, sólymoké s ha korán jön a tél, ha november közepén hó esik, s ha jól fagy, akkor ez a gyámoltalan fiatal nép ugyis elpusztul.

Ezt kellett volna tudniok azoknak, akik a vadásztörvényt csinálták. Hajh, de mikor azok az urak eleven vadat sosem láttak! . . . (Ezt Bakar bácsi mondja nem én).

Ezért aztán tele van Bakar bácsi sötét vágyával a bosszuállásnak s könnyebb a lelkének, ha kijátsz-

hatja a „haszontalan“ törvényt, így duplázván rá az amugy is rossz dologra, a miért dicséret persze nem érheti.

A mult esztendőben is kiment augusztus elsején a b—i határba, ahol állítólag éppen annyi a fogoly, ahány puskásember lakik a faluban.

Kiment — mondom — de nem vadászni. Ó, a világért sem. Ő tudniillik a foglyot nem tartja igazi vadász-észszel felszabadíthatónak augusztus elsejére. Ritka esztendő az, amikor a fogolycsapatok augusztus elsejére már oly kifejezettek, hogy az esetleg árván maradt fiókokat nem kell féltetni a teljes elzűlléstől. Már pedig az tapasztalt dolog, hogy ahány koczapuskás, az mind belelő a legfejletlenebb csapatba is, sőt megölvi a szegény vén fogolytyukot, amint sikogó csirregéssel röppen fel előtte meg ujra le-leszálldos, alig emelkedvén pár arasznyira a gázos fölé. Pedig ez biztos jel arra, hogy a kis csirkék ott futnak vagy lapulnak valahol s épp azért riadozik az öreg, hogy elvonja a kis tehetetlenekről a figyelmet. Ha aztán a véneket ellövi

ségekkel vagyunk kénytelenek megküzdeni az ilyen indokolatlan érzékenység mellett.

Eltekintve attól, hogy a lapok majdnem kivétel nélkül rávezetik a czimszalagra az előfizetés lejártának idejét s ebben a tekintetben nem tesznek kivételt olvasói közt, mégis azonk egyikének sem jut eszébe ezt sértésnek venni, rá kell itt mutatnunk arra a fonák fölfogásra, hogy az előfizetésből utófizetés is lehet, vagy pedig hogy az előfizetés akkor is csak előfizetés marad, ha azt utólagosan küldik be, a mi pedig semmi sem egyéb, mint fából csinált vaskarika.

Már több ízben volt alkalmunk rámutatni arra, hogy egy olyan lapnak, melynek fönntartására és támogatására semmiféle tőke vagy idegen segítség sem áll rendelkezésre, tisztán olvasói pártolására kell támaszkodnia s így föltétlenül szükséges, hogy ezek ne csak igényeket támasszanak a lappal szemben, hanem igyekezzenek azt olyan módba juttatni, hogy a hozzá fűzött követelményeknek meg is felelhessen.

Vajjon mit szólna ahhoz a nyomdász, ha mi is évnegyedenként, avagy — a mint azt velünk szemben már eddig is számos olvasónk megtette — évenként utólagosan vagy éppen sehogy sem fizetnők meg kiérdemelt munkadíját? Kérdés továbbá, hogy azt a nagy mennyiségű papirost, melyre évenként szükségünk van, szolgáltatná-e bizonytalan idejű várakozásra a papirkedő? Arról talán szólnunk sem kell, hogy a postakincstár bélyeget nem ad hitelbe és ha adónkat legkésőbb minden évnegyed közepén pontosan nem fizetjük be, az adóvégrehajtó nem mulasztja el megtenni éppen nem kellemes és kedves látogatását.

Nekünk tehát folyton és megszakítás nélkül megvannak a folyó kiadásaink, melyeket okvetlenül fedeznünk kell, ha csak egész vállalatunkat, melyet inkább

a közjó, mintsem a magunk java érdekében indítottunk meg, nem akarjuk megbuktatni. Mert nehogy valaki azt higgye, hogy nekünk a lap kényelmet és jólétet biztosító jövedelmet hajt; bizon nem egy falatot vettek el szájunktól azok, kik nem csak hogy utólagosan, de éppen sehogy sem fizettek s így talajdonkép megfosztottak attól, mi kiérdemelt munkadíjunk lett volna,

Azt mondja az írás, hogy érdemes a munkás az ő bérére. Nyilván lapunk szerkesztője is megérdemli, hogy azért a sok éjszakai munkáért, melyben folyton fáradoznia, egészségét rontania és életét megrövidítenie kell, némi anyagi jutalomban részesüljön, mert hiába, maga a dicsőség olyan sovány koszt, melyen még eddig senki sem hizott meg, de igen sokan éhen halnak, kiknek a sors ezen kívül mást nem juttatott.

Olvasóinknak évnegyedenként csak két koronát kell befizetniök, míg nekünk ugyanannyi idő alatt ezerszer annyit kiadnunk, kérdés már most, hogy ki viselheti el könnyebben a reá eső kiadást? Most, midőn az év végétől csak néhány hét választ el, még mindig közel háromszáz a száma azoknak, kik egész, — háromnegyed, — fél, — vagy negyedévi díjaikat ki nem egyenlítették, melyek összegét bátran tehetjük 500 forintra. Kérdjük már most, lehetséges lett volna-e eddig is fönntartani lapunkat, ha több lelkes hiveink nem előlegesen fizették volna be a díjakat, hanem szinte az utólagosság elvének hódoltak volna, mint azt tisztelt levélíró kartársunk teszi? Hiszen készséggel elismerjük mi azt, hogy tisztelt olvasóink legnagyobb részz szegény ember, kiknek küzdeniök kell létfontartásukért és valóban nagy önmegtagadás kell ahoz, hogy még ezt a magában csekélynek látszó áldozatot is meghozzák, de hát lapunk kiadója és szerkesztője vajjon nem osztályrészese az ő sorsunknak?

a szeles vadász, akkor a fióksereg vezető hiján tönkre megy. Egy pár fogolyért feláldoz a vandál koczapuskás tizenkét-tizenöt foglyocskát, esetleg többet is.

Tehát Bakar bácsi nem vadászni ment ki, hanem csak azért, hogy színről-szinre lássa, hogyan garázdálkodnak odakint a barbárok, akiket már rászabadított a szegény éretlen vadra a -- törvény.

Hajh, hogy mondja ő ki ezt a szót: törvény!

A hűtlenül elhagyott férj ejtheti ki ilyformán csapodár felesége nevét.

Ment a vadászok után, (akiket így nevezett, csak vadászóknak, nem pedig vadászoknak) és szörnyen nyugtalanította őket a közelségével, mert ösmerték már s tudták, hogy minden gondolatával szidja a koczapuskásokat.

Bérlőtag lévén, nem tilthatták el, hát csak hagyták az öreg különczködőt s igyekeztek minél távolabb esni tőle.

Egyszer csak, egy bozótosban nagyot pukkan az öreg ur puskája. A vadászok hátra nézegetnek, de

nem veszik észre, hogy valamit lőtt volna az öreg, pedig nem igen szokott puffre lövöldözni,

Kiki ment tovább; csak X. pénzügyi fogalmazó vált ki a társaságból, a kit jobban bántott a kíváncsiság, meg azután régen fenekedett már, hogy majd tetten éri ő egyszer a konok törvényszegőt, a ki a törvény hü követőit lépten-nyomon szidja.

Oda oldalgott abba a bozótba, de már nem találta ott az öreg Bakart. Ellenben talált a tüskés fű közt egy csomó friss nyulszórt. A fű is véres volt azon a tájon.

A fogalmazó úr lázongott: „Szörnyűség, igazán ez már csakugyan sok. Még öneki jár a szája s ime ő az, a ki nyulat lő ilyenkor.”

Kereste tekintetével a bűnöst, de ez már messze járt. A falu irányában tűnt fel csöndesen haladó alakja.

„Most vagy soha” — gondolta a pénzügyi fogalmazó s vágatva igyekezett az öreg ur után. Most elcsipi, tetten éri.

Bizonyára nekünk nagy lelki gyönyörűségünkre szolgálna, ha nem lennénk ráutalva mások anyagi segítségére, de módunkban lenne saját erőnkől küzdeni azokért az eszmékért, melyeknek harczosáva szegődtünk.

Ne legyünk tehát ilyen dolgokban tulságosan érzékenyek, hanem igyekezzék mindenki teljes erejével munkálkodni a közjó elérésének érdekében. A fő dolog az, hogy mindenki teljes odaadással, még áldozatok árán is teljesítse kötelességét s ha ezt megtettük, nyugodt lélekkel és teljes bizalommal tekinthetünk a jövőbe, mely akkor a multnál és a jelennél bizonyára szebb lesz.

Végül arra kérjük lapunk igen tisztelt olvasóit, hogy az ilyen csekélységet ne vegyék sértésnek, mert az nem egyéb jóakaratu figyelmeztetésnél a pontosságra, mely pedig az erdészeti és vadászati altiszti személyzetnél a legfőbb erények egyike.

LEVELEZÉS.

Nagy-Láz (Ung. m.) 1899 nov. 19.

Tekintetes szerkesztő úr!

Bocsásson meg, hogy soraimmal alkalmatlankodom: már régen szándékoztam ugyan írni, de nem volt meg ehez a bátorságom, a két tisztelt kartársnő sorai azonban némi merészséget csöpögtettek belém, legyen szabad tehát nekem is arról való szerény véleményemet nyilvánítani, hogy a sok helyütt tapasztalt visszahuzódás az Országos erdészeti és vadászati altiszti nyugdíj és segély egyesület nemes eszméjétől miben leli legjobban magyarázatát.

Bakar bácsit tán bántotta a rossz lelkiösmeret, mert hátra nézegetett. A mint észrevette, hogy lohol utána valaki. ő is szorítani kezdte a „csikókat.“ (A saját két lábszárát nevezte így.)

Nagy előnyben volt. Legalább is ezer lépésnyire lépdelt a fogalmazó előtt, a ki alig birta követni, gyakorlatlan gyalogló lévén. A távolság ennél fogva nem apadt köztük, sőt inkább növekedett. De a fogalmazó csak annál dühösebb lett. Most már csak azért is, most már addig megy, ha kell, a mig leszakad a lába. Ha előbb nem, a korcsmánál bizonyosan utóléri a szigorú törvénszegőt.

A mikor a fogalmazó ur a korcsmába belépett. Bakar bácsi már a második félliter borocskát itta.

Nyugodtan ült a fenyőfa-asztal mellett; fölötte egy szögön lógott a tarisznája. Egyik oldalon két nyulláb kandikált ki belőle. A fogalmazó ezt rögtön megpillantá s így szólott magában: „no, vén kujon, most végre megcsiptelek!“

Mielőtt teljes diadalát élvezné, kinezni akarta

Valóban igaz az, hogy — mióta csak a világ fönnáll — a nő kisegítő társa a férfinak, de sajnos, hogy mint mindenben, itt is némelykor annak az ellenkezőjét tapasztaljuk. Az ilyen kivételes helyzetnek oka leginkább az össze nem illésben rejlik. Sok olyan erdőőrt ismerek, ki jó családnak a sarja s képzettsége sem hiányos és valóban csak egy művelt lelkületű nőre lenne szüksége, hogy a szolgálatából megmaradt csekély szabad idejét boldogan eltölthesse. Az ilyen idő legalkalmasabb nemes és szép eszmék kicserélésére, hasznos olvasmányok útján való tovább művelődésre, mert nem hiszem én azt, hogy a nőt annyira elfoglalnák a házi teendők, hogy némi időt ne szentelhesen kedves férjének. Én Istenem! hiszen milyen jól esik a fáradtan, éhesen, szomjasan haza érkezőnek, ha a szerény vacsora elköltése után pipaszó mellett vagy anélkül ülve hallgathatja felesége fölolvását s jó dolgok fölött véleményét cserélhet vele.

E helyett azonban sok erdőőri lakás a cízvakodás tanyája.

Oka ennek szerény véleményem szerint a mai fiatalságban mind jobban jelentkező és fejlődő önzés és pénzvágy. Az ifjak ma már csak ritkán vannak figyelemmel élettársuk megválasztásánál annak lelkületére, műveltségének fokára, hanem inkább csak azt tekintik, hogy mennyi a hozománya s ha ez mentül nagyobb, szemet hunynak a műveletlenség és egyéb rossz tulajdonságok fölött. Az ilyen nők azután természetesen nem sokat adnak a nemesebb szórakozásra. sőt határozott ellenségei a tovább művelődésnek; a hasznos és lelket nemesítő, magasabb szárnyalású olvasmányok nekik nem nyújtanak élvezetet, mert nem értik meg, hanem gyönyörködve hallgatják a ponyvairodalom rémes meséit, trágárságait s a biblia helyett

az öreget, a ki mintha megdőbbent volna a láttára. Leült szemközt Bakarral s elkezdte fixirozni.

Bakar csak egyre kapkodta a tejét, mintha röstelne valalamit. Utóljára is megszólalt.

„Mit néz rajtam az ur? Ugy mered rám, mintha apját-anyját megöltem volna. Nem illik az, hallja-e?“

A fogalmazó a magas c-n kezdte. Éles kappanhagon válaszolt: Ván mit néznem az ilyen megátalkadott emberen. Hallja-e az ur, én az urat nyomban feljelentem.

Bakar jámbor arcot vágott.

— Fel-e? oszt' vajjon miért?

A fogalmazó felugrott, nagyot lépett a falig. Ott szinpadi mozdulattal rántotta fel a Bakar tarisznájának borítóját s kirántotta a nyulat. Diadalmasan lóbálván a szegény kimult állatot, kiabálta: „ezért-e, lássa? no tudja-e már, hogy miért?“

A korcsmáros előjött a lármára a söntésből, oda állott a fogalmazó mögé, úgy nevetett, „Az én szegény házi nyulamért?“ kérdezte.

álmoskönyvet és csiziót forgatnak kezükben. Ilyen életmód mellett azután természetesen sokkal gyakoribb a czivakodás, mint a szép egyetértés,

A művelt lelkű nő még maga ösztönzi férjét hasznos olvasmányok szerzésére, nemes czélokért való küzdelemre s így nekünk, az erdészeti és vadászati altisztek élettársnőinek igen szép és nemes föladat jut a nyugdíj és segélyegyesület megalakításánál s az ezért kitartóan küzdő lapunk felvirágoztatásánál.

Akkor, midőn férjeinket ilyen értelemben buzdítjuk, nem csak azoknak, de legelső sorban önmagunknak teszünk jó szolgálatot, mert ha már semmit mást sem érünk el ez által, elérjük azt, hogy elvonjuk őket más léha mulatozásoktól s megszerezzük nekik és magunknak a családi tűzhely boldogságát, a mi pedig nem egyéb, mint üdvösség már itt a földön.

Szívleljék ezt meg tisztelt kartársnőim mindnyájan s higgyék meg, hogy nem fogják megbánni, ha követik intó szózatomat.

Jaczkovics Miklósné.

Különfelek.

Figyelmeztetés. Lapunkkan második csikke alkalmat ad arra, hogy még egyszer felkérjük mindazokat, kiknek előfizetésük lejárt, hatralékaik kiegyenlítésére, annyival inkább, mert az évet nem szeretnők hátralékokkal lezárni. Megkönnyítésül az illetők lapjához előnyomott utalványlapot esatolunk, a negyedéven túl adósokat pedig külön is figyelmeztetni fogjuk az év

A fogalmazó ur meghökkenve pillantott a nyulra. Biz az iromba házinyul volt. Örvös vala a nyaka; szép fehér csik huzódott rajta köröskörül.

A korcsmáros vihogott s elkezdte a dolgot magyarázni: „Bakar ténsur kérte el tőlem a nagy füles baglyának. Ugyis sorvadt az árva, hát biz én tarkón ütöttem s adaadtam“.

A fogalmazó ötölt-hatolt, irult-pirult, úgy kért bocsánatot. Bakar bácsi csöndes nyugalommal, szótlanul gyömöszölte vissza a nyulat a tarisznijába.

Az állami pénzügyek derék öre alig várta, hogy kint legyen az utczán.

A mikor már jól elhaladt, odasunyit Bakarhoz a korcsmáros.

— No ténsurkám, hát jól csináltuk-e?

Nagyszerűen volt Mátyás gazda! Hát csak oda kell adni ezt az örvöst a „sátorosoknak“ (kidobta tarisznijából a házinyulat) azt a másikat meg fogyassza el kelmed jó étvágygyal.

— A másikat éppen most nyuzza a feleségem, ott van a pinczében, sugta a korcsmáros, ravasz mosolygó ábrázattal.

végeig beküldendő összeg nagyságára. Az ilyen figyelmeztetések sokat elrabolnak jobban is fölhasználható drága időnkől, kérjük tehát összes barátainkat, hogy jövőben az előfizetés pontos küldésével minket a fölösleges időpazarlástól megmenteni sziveskedjenek.

A föld és az üstökös. Egy buenosayresi távirat azt jelenti, hogy Biela üstököse föltűnt a föld szemhatárán és rohamos gyorsasággal közeledik hozzánk. A csillagászok már ki is számították, hogy november 13-án, Szent Szaniszló napján, éjjel két és három óra között fog a földdel összeütközni. a miből a babonás emberek bizonyosan azt következtetik, hogy a föld fogja a rövidebbet huzni, elpusztul, az üstökös pedig diadalmasan folytatja utját a mindenségben. Csakhogy ez a félelem nagyon alaptalan, mert az ilyen összekoccanásnak mindig az üstökös adja meg az árát; az ilyen összekoccanástól az üstökös szokott elpusztulni, a föld pedig megmarad annak, a mi volt és nem történik semmi baja.

Eklatáns példáját látták ennek az emberek 1845-ben, a mikor ugyanaz az üstökös, a mely most egyenesen nekünk rohan, szintén összeütközött a földdel. Ennek az összeütközésnek az lett a következménye, hogy a föld keresztül ment az üstökösön, mintha semmi sem állott volna az útjában, az üstökös pedig kettészakadt és kettő lett belőle, a melyek mindegyike most más-más irányban csatangol a mindenségben. Az 1845-iki összeütközésnek látható nyoma is volt. A kettészakadt üstökös részei millió és millió hulló csillag alakjában estek le a földre és bolygónk lakóinak oly látványosság kínálkozott a melyhez foghatót a mai nemzedék el sem tud képzelni. Mihelyt az est beállott, úgy hullottak a csillagok, mint tél derekán a hó és a merre a szem nézett, szakadatlanul rohantak felénk a fényes sugarak. Magyarországon is sok megfigyelője akadt ennek a ragyogó csillagesőnek és megtörtént, hogy egy vidéki városban egy cseléd azzal rohant be az udvarról gazdájához:

— Tekintetes ur, ég a menyboltozat!

Ez az üstökös, jobban mondva ennek az üstökösnek a felerésze kerül most vissza hozzánk és miután egyenesen nekünk jön, valószínű, hogy az 1845-iki égi látványosság néhány nap mulva ugyanazzal a fénynyel fog ismétlődni. Most még néhány millió kilométer távolságban van tőlünk, de már egy-két nap mulva elérkeznek hozzánk az első hirnökök, az első hulló csillagok, a melyeknek száma napról-napra szaporodni fog, a míg végre november 13-án elérik a maximumot. Ez a maximum minden harmincharmadik évben szokott bekövetkezni s éppen most vagyunk ebben a harmincharmadik évben. A hulló csillagok és az üstökösök közt nagyon szoros összefüggés van. A hulló csillagok, miként Schiaparelli kimutatta, nem egyebek, mint az üstökösök részei a melyek szétválnak az üstökös testétől és mihelyt a mi légkörünkbe érnek, meggyuladnak és vakító fénynyel elégnak. Valahányszor földünk egy üstökös közelébe jut, mindannyiszor megszorodik a hulló csillagok száma. Falb, a ki már hónapok előtt megjövendölte Biela üstökösének visszaérkezését, november 13-ikára elsőrendű kritikus napot jósol, de reméljük, hogy a válság e/uttal is nem a mi földünket, hanem a hozzánk tolakodó üstököst fogja érni.

Szárnyas kutya a Városmajorban. Furcsa állatot fogott a Városmajorban Varvák Imre gimnáziumi tanuló. Rugólapdával játszadozott s egyszerre észrevette, hogy egy nagyon különös állat röpült föl elüle a fára. Csaknem félméter hosszú kutyafejű barna állat, a minek két szárnya van. Az ügyetlen állatot megfogta s hazavitte, de mársnapra kimult. Elvitte a szárnyas kutyát

Lendl Adolf professzorhoz, a ki legnagyobb meglepetésére egy olyan állatra ismert benne, a mely csak a keletindiai szigeteken él: a denevérek fájához tartozó repülő kutyára. Hogyan került ide, nem tudja megfejtteni.

Vallások statisztikája. Dr. Mirbt-Marburg statisztikája szerint a 19. század folyamán a különböző vallások fejlődése ekként történt. Kiszámította hogy 555 millió keresztény, 9 millió zsidó, 245 millió izlamita, 425 millió buddhista, 171 millió hindu és 122 millió pogány vallásu van a földön. A kereszténység tehát egy harmadát teszi a világ összes lakosságának.

Bíró uram. Mihóca Istán kövesdi bíró nagyot mulatott a vásáron, Széles jókedvében valami zokszó miatt leharapta a polgár a korcsmáros órrát, A bírót be akarták csukni, de a kárvallott jó pajtás, kinek időközben visszavarták az orrát, maga ment el a rendőrkapitányhoz s megkövette alássan, hogy ne bántsák az ő jó pajtását. A kapitányt meghatotta ez a nagy barátság és szabadon bocsátotta a bírót, ami nagy ügyetlenség volt tőle, mert mikor a kövesdi bíró haza érkezett, nagy bolondságot tett. Egy pár legény ugyanis gunyt üzött belőle, mire Mihóca uram kést rántott s az egyik legénynek Gangel Jánosnak felhasította a gyomrát. Ezért aztán már nem kapott pardont, becsukták kegyetlenül.

Hogyan feküdjük? Gyakorla esett már szó arról, hogy alvásközben melyik a legegészségesebb fekvés. Mert tudvalévő, hogy az emberek különféleképpen fekszenek, amibe belejátszik a szokás is.

Kétségtelenül a mellen való fekvés a legegészségtelenebb nemcsak a mellkasra, hanem a gyomorra gyakorolt nyomás végett is, Természetesen vannak olyan emberek, akik csak ebben a helyzetben tudnak aludni. Kerülendő a bal oldalon való fekvés is, mert az megakadályozza a szív szabályos működését. Nemcsak kellemtelen álmok, hanem tartós szervi elváltozások is következmenyei a baloldalon való fekvésnek. Egy német orvos állítása szerint a hanyattfekvés a legegészségesebb és legtermészetesebb.

Rövid az élet. J. Holl Schooling szerint van egy régi szabály, amelylyel minden 12—90 éves kor között élő embernek a még hátralévő éveit ki lehet számítani. Az életkor éveinek számát ugyanis le kell vonnunk a 86-ból, a maradékot elosztjuk 2-vel s a fennmaradt szám adja meg a még hátralévő évek számát. Ezt a régi szabályt De Moivre híres francia matematikus találta ki. Schooling grafikai táblázatokat is készített, amelyek egyike azt jelöli, hogy milyen lehetőség van arra, hogy a férfi jelenlégi korán túl még egy évig éljen. Születésekor ez a lehetőség olyan, mint az 5-nek az 1-hez való aránya öt éves korában mint 119, tizedik évében 512, tizenötödik évében mint 347, husz éves korában mint 207, a huszonötödikben mint 97. negyven éves korában mint 78, az 1-hez stb. Schooling számításai alapján állítja, hogy 1000 hatvanéves egyén közül 599 túléli a hetvenet, 120 a nyolcvanát és 17 a kilencvenet, végve 1000 kilencven éves ember közül csak 4 éri el a századik évet. A hatvanéves emberek tíz évi tovább élésének valószínűsége $\frac{1}{3}$.

Hát érdemes sokáig élni, ha az embernek ennyi számításra kell tenni, hogy meddig éljen?

Délafrikai gyémánttolvajok. Ujabban már vesztegzár alá helyezik a délafrikai gyémántbányákban dolgozó szerezsen munkásokat, hogy megakadályozzák

a rendkívül gyakori gyémántlopásokat. Magas palánkkal elkerített helyen élnek a szerencsének, míg a három hónapos szerződésük tart s senki hozzájuk be nem juthat. Italt és ételt ide adnak be nekik s a kijárást erősen őrzik. Ha vége a munkának, minden holmijukat kikutatják s mivel a tolvajlás leggyakoribb módja az, hogy a szerencsen a gyémántot elnyeli, bizony néha radikális hajtszerrel kell visszaszerezni azt, a mi a bányáé. Nemrég megesett, hogy egy szerencsen ökörháton szökött meg s nagy csomó apró gyémántot vitt magával. Mikor érezte, hogy üldözői elérik, lelőtte az ökört s azután bevárta a bánya embereit. Kikutatták mindenképpen s a gyémánt nem került elő. Azután megverték és otthagyták az ökör mellett. A szerencsen ekkor odalépett az ökörhöz s sebéből kiszedte a gyémántokat, a melyeket a végső percben a puskájából az ökör oldalába lőtt. Ilyen és száz más ravasz módon tűnik el a délafrikai gyémánttermésnek évenként huszharminc százaléka.

A babona. A délvidéken, a románok között még mindig mélyen gyökerezik a nép gondolkodásában a babona, a mely mindenféle csodaszert tud a belegség ellen, varázsigékkel csodát tud tenni és sokszor a legnagyobb lelketlenséget követi el. Krassova krassósörénymegyei községben a babonás románok éjjelenként ellepték a temetőt, a bizonyos napokon elhunyt halottak sirját fölbontották, a halottakat kiásták, fejszével összeapritották, azután ismét elhantolták. Tették gedig ezt azért, hogy a faluban dühöngő disznóvésznek véget vessenek. A csendőrok tizenhat parasztot elfogtak és megvasalva Oravicára szállították.

Szerkesztői üzenetek.

Pálfi János urnak. Ó-Ruzsin. A kívánt lapszámokat újból megküldtük. Nem értjük, hogy az előbbieket hol tévedhettek el?

Porubszky Ferencz urnak. Hetényi pusztá. Önnek van igazsága: bocsánat a tévedésért. Az ígért dolgozatot — ha megfelel — szívesen fogadjuk s közöljük. Tárcaezikknél legjobban ajánlhatók vadászkalandok s más hasonló, mert az ilyenek kidolgozása is legkönnyebb

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos
Podhradszky Emil.

PÁLYÁZAT ERDŐŐRI ÁLLÁSOKRA.

A Kendeffy uradalom Malomvizi erdőhivatalánál be-töltendő három erdőőri állás, melyekkel 264 frt készpénz, természetbeni lakás konyha kerttel, házhoz állított 16 km, tűzifa, két k. h. szántóföld. két drb. szarvas marha részére nyári legelő, egy öltözet ruha és cipő, kártételek $\frac{1}{3}$ és esetleg lődíj javadalmazás van egybekötve.

Pályázni kívánók felhívatnak, hogy a sajátkezüleg irt kérvényeiket, melyekben korukat, eddigi szolgálatukat, és nyelvismereteiket, továbbá erős és egészséges testalkatukat, igazolni tartoznak, az alólírt hivatalhoz legkésőbb 1899 év Deczember hó végéig betérjesszék.

Pályázók kötelesek kívánatra önköltségükön bemutatkozni,

Malomviz u. p. Hátszeg 1899 November hó 5.

Kendeffy urad. erdőhivatala.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

Brausweller János
Szeged

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓÁLLÁSSAL
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

MEGJELENT

a

BLUM ÉS TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

egujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú cégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földművelésügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

cégünk ujolag megbízott
a nagytekintetű erdőtiszték és az erdészeti altiszték egyenruha szállításával.

Tisztelettel értesítjük, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati cikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb francia és angol divat szerint készítettnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly cégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni.

Kiváló tisztelettel

BUDAPEST, IV.
Sütő utca 2, Szervitater sarkán.

BLUM és TÁRSA

elsőrangú egyenruha készítő intézete.
Ő csász. és kir. Fensége József főherczeg udvari szállító.
Szerb kir. udvari szállítók. A földm. m. kir. miniszterium szállító.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.